İDARİ DAVALAR

İdari işlem için İptal ve Tam Yargı davaları **aynı anda** yada **ard arda** açılabilir (İYUK Md 12)

İptal Davaları: İdari işlemler hakkında **yetki, şekil, sebep, konu** ve **maksat** yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için **menfaatleri ihlal edilenler** tarafından açılan davalar

Tam Yargı Davaları: İdari eylem ve işlemlerden dolayı **kişisel hakları** doğrudan **muhtel olanlar** tarafından açılan davalar

Sözleşmelerden Kaynaklı Uyuşmazlıklar: Tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü sözleşmeler

mahalli idarelerin seçilmiş organlarının organik sıfatlarını kaybetmelerine ilişkin istemler (yuk md 2)

Eklisiz İşlem:
* Niyet açıklama
* Görüş bildirme
* Tavsiyede bulunma
* Danışma

Menfaat: dava konusu edilen işlem ile dava açmak isteyen arasında kurulabilen **güncel, meşru, ciddi** ve **makul** ilişki (çevre, imar, kültür ve tabiat varlıklarının korunması ilişkin işlemlere karşı herkesin davacı olmak hakkı vardır.)

İPTAL DAVALARI

* Objektiftir: Karar benzer tüm uyuşmazlıklar için geçerlidir.
* Dava konusu işlemi, **ilk yapıldığı andan itibaren** ortadan kaldıracak şekilde sonuç doğurmasıdır
* İşlem karar ile kendiliğinden ortadan kalkmaz.

DAVA ŞARTLARI
* İdari işlem kesin ve yürütülmesi zorunlu olmalı
* Davacı, fiil ehliyetine sahip olmalı

DAVA AÇMA SÜRESİ
>> Tebliğ, yayım, ilan, öğrenmeden itibaren:
* Danıştay'da ve idare mahkemelerinde: altmış gün
* Vergi mahkemeleri, Kamulaştırma, İvedi yargılama usulüne tabi uyuşmazlıklarda: otuz gün
* **Merkezi ve ortak sınavlara** ilişkin uyuşmazlıklarda: on gün
* İlan Yoluyla bildirim yapılan haller: ilandan onbeş gün sonra
* Görevsizlik nedeniyle reddi halinde,karardan itibaren: otuz gün
>> Tatil günleri sürelere dahildir.
>> Adli tatile gelmesi halinde, tatilin bitişinden yedi gün sonra

İDARİ BAŞVURU
* Başvurudan sonra 60 gün içinde cevap alınmazsa: Zımni Ret
* Bu sürede net cevap yoksa RET sayılabilir veya cevap (En faza 6 AY) beklenebilir
* Davanın süreden reddi halinde, idareden 60 günden sonra cevap gelirse, tebliğden sonra 60 gün içinde dava açılabilir
>> Üst Makama başvuru, dava süresini durdurur.
>> Üst Makam verine İşlemi yapan makama başvuru, dava süresini durdurmaz
>> İvedi yargılama usulündeki davalar ve **Merkezi ve ortak sınavlar** için başvuru yapılamaz.

GÖREVLİ MAHKEMELER
Danıştay:
* CBK, Bakanlık ve Kamu Kur.Nit.Meslek Örgütlerinin düzenleyici işlemleri,
* Danıştay İdari Daireni ve İdari İşler Kurulu kararları, Danıştay Yüksek Disiplin Kurulu kararları,
* Tahkim yolu öngörülmeyen kamu hizmetleri ile ilgili imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan idari davalar

TAM YARGI DAVALARI

* İptal davasının redd edildiği veya aleyhe sonuçlanması, tam yargı davasına engel değildir.

DAVA ŞARTLARI
* Maddi veya manevi zarar olmalı
* Davacı, fiil ehliyetine sahip olmalı
* Davalı idare, talep edilen tazminatı ödeyebilecek bütçeye sahip olmalı
* Bakanlıklar ve kamu tüzel kişiliği hasım gösterilerek açılmalı
* İdari Eylemler için:Öğrenmeden sonra bir yıl ve eylemden 5 yıl içinde

İdareye zararın tazminı için başvuru şartlır ancak idarenin yargı kararı olmadan ödeme yetkisi yok. (Başvurulmması halinde idari merci tecavüzü(nden dava dilekçesi idareye gönderilir)
* İdarenin kısmıı, tamamen ya da zımni reddinden sonra 60 gün içinde dava açılabilir.

DAVA AÇMA SÜRESİ
* İdari işlemler ve Eylemler için:İşlemin uygulanma veya tebliğden itibaren : altmış gün

İDARİ BAŞVURU
* Eylem öğrendiktden veya bundan kaynaklı zarar ortaya çıktıktan sonra başvuru yapılır
* Üst makama (yoksa işlemi yapan makama) başvurudan sonra 60 gün içinde cevap alınmazsa: Zımni Ret

GÖREVLİ ve YETKİLİ MAHKEMELER
* Sözleşmelerde,idari mercin bulunduğu yerdeki idare mahkemesi
* Zarar eylemden doğmuş ise hizmetin gerüldüğü veya eylemin yapıldığı yer mahkemesi
* Diğer hallerde davacının ikametinin bulunduğu yer idare mahkemesi

İlgili Mahkemeye Başvuru yapılır

Görevli ve Yetkili değilse:
* **Davanın Reddi**
* Dosya yuraya gönderilir:
> Danıştay >> Görevli ve yetkili mahkemeye (Kesin karar)
> Mahkeme >> İlgili mahkemeye gönderir. Bu mahkeme de görevsiz/yetkisizlik kararı verirse, ayrı bölgede ileter BİM değilse Danıştay kesin kararı verir

Dava Engel ve Tereddütleri
Mahkemede dava için fiili veya hukuki engel varsa, yargı çevresi ve yetki tereddütlerinde, ayrı yargı çevresindeki mahkemelerde BİM diğer durumlarda Danıştay kesin karar verir.

Bağlantılı davalar (ayrı aşamada ise):
* Ayrı yargı çevresindeki mahkemeler için BİM'in karar verdiği mahkemeye gönderilir.
* Dosyalardan birisi Danıştay'da ise ya da farklı BİM'lerde ise, dosya Danıştay'a gönderilir.
* Bağlantı reddi halinde, kesin karar için 15 gün içinde İtiraz yeri:
> Ayrı BİM yargı çevresinde ise mercii BİM'e
> Dosyalardan biri Danıştay'da veya farklı BİM çevrelerinde ise Danıştay'a

Bağlantılı Dava:
Ayrılı madd veya hukuki sebepten doğan ya da biri hakkında verilecek hükmün, diğerini etkileyecek nitelikte olduğu davalardır.

YÜRÜTMENİN DURDURULMA SI (İYUK Md 27):
* İdari dava açılmış olması, işlemi durdurmaz.
* Vergi mahkemelerinde idari dava açılması, dava konusunun tahsil işlemini durdurur.
* YD, idare savunmasından sona verilebilir ancak uygulanmakla etkisi tükenecek işlemler için savunma beklenmez.
* Kamu görevlileri için atama, nakleri atama, görev ve unvan değişikliği, geçici veya sürekli görevlendirmelerde, idare savunması alınmadan YD verilemez
* YD İtiraz Mercii: İdare Mahkemesi Yd için BİM

YD için Ön Şartlar:
* Telafisi güç veya imkânsız zararların doğması
* İdari işlemin açıkça hukuka aykırı olması

SÜRELER
* YD kararı 15 gün içinde yazılır
* İtiraz, tebliğden itibaren 7 gün içinde yapılmalıdır.
* İtiraza karşılık karar 7 gün içinde verilir.
* İvedi yargılama usulüne tabi uyuşmazlıklar ile **merkezi ve ortak sınavlara** ilişkin uyuşmazlıklarda YD'ye itiraz edilemez.

İTİRAZ MERCİİLERİ
* Danıştay dava dairelerinin kararlarına karşı İdari veya Vergi Dava Daireleri Kurullarına
* BİM kararlarına karşı en yakın BİM'e
* İdare ve vergi mahkemeleri ile tek hâkim tarafından verilen kararlara karşı BİM'e

İVEDİ YARGILAMA USULÜ (İYUK Md 20/A)

Uygulandığı Durumlar:
1) İhaleden yasaklama kararlara hariç ihale işlemleri
2) Acele kamulaştırma işlemleri
3) Özelleştirme Yüksek Kurulu kararları
4) Turizmi Teşvik Kanunu uyarınca yapılan satış, tahsis ve kiralama işlemleri.
5) ÇED sonucu alınan kararlar
6) Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun uyarınca alınan CBK1ar

Süreler:
* Dava Açma Süresi: Otuz Gün
* Dava Dilekçesi İlk İnceleme: 7 Gün
* Savunma Süresi: 15 Gün (En fazla 15 gün daha uzatılabilir)
* Karar: Dosya tekemmüldeden sonra 1 Ay içerisinde
* Temyiz Yoluna Başvurma: Tebliğden itibaren 15 gün içinde
* Temyiz Dilekçesinin İncelenmesi: 3 Gün
* Temyiz Dilekçesine Cevap Süresi: 15 Gün
* Temyiz İstemi Karar: 2 Ay
* Temyiz Kararının Tebliği: 1 Ay

Diğer Hususlar:
* Yürütmeyi Durdurma kararına itiraz yapılamaz.
* İdari itiraz (başvuru) yapılamaz.

MERKEZİ ve ORTAK SINAVLARA İLİŞKİN YARGILAMA USULÜ (İYUK Md 20/B)

Süreler:
* Dava Açma Süresi: On Gün
* Dava Dilekçesi İlk İnceleme: 7 Gün
* Savunma Süresi: 3 Gün (En fazla 3 gün daha uzatılabilir)
* Karar: Dosya tekemmüldeden sonra 15 Gün içerisinde
* Temyiz Yoluna Başvurma: Tebliğden itibaren 5 gün içinde
* Temyiz Dilekçesinin İncelenmesi: 3 Gün
* Temyiz Dilekçesine Cevap Süresi: 5 Gün
* Temyiz İstemi Karar: 15 Gün
* Temyiz Kararının Tebliği: 7 Gün

Diğer Hususlar:
* Yürütmeyi Durdurma kararına itiraz yapılamaz.
* İdari itiraz (başvuru) yapılamaz.

DAVA SÜRECİ

Başvuru
* Danıştay, idare mahkemesi ve vergi mahkemesi başkanlığına hitaben dava dilekçesi yazılır. (Ad, soyad, ünvan, adres, TCKN, dava konusu, sebepleri, deliller, idari işlem bildirim tarihi, uyuşmazlık miktarı, dava konusu belgeler)
* Sebep, sonuç ilişkisi olan birden fazla işlem için tek dilekçeyle dava açılabilir.
* Dilekçelere ait harç ve posta ücretlerinin alındığı tarih, dava açılış tarihidir. 30 gün içinde bunlar ödenmemiş ise 2 bildirimden sonra dava açılmamış sayılır.
* Dava açıldıktan sonra posta ücreti yetersiz olursa 30 gün içinde tamamlanmalıdır. Aksi takdirde dosya işlemden kaldırılır. Eksiklik 3 ay içinde tamamlanmazsa dava açılmamış sayılır.
* Mahkemelere gönderilmek üzere diğer yerlere verilen dilekçeler 3 gün içinde ilgili başkanlığa gönderilir.

Dilekçeler
* Dava dilekçesi ilk incelemesi: Danıştay'da tetkik hakimi, mahkemelerde başkan veya üye tarafından 15 gün içinde şu açılardan incelenir.
>> Görev ve Yetki
>> İdari Merci Tecavüzü
>> Ehliyet
>> İdari davaya konu olup olmadığı
>> Süre aşımı
>> Husumet (Doğru idari makama dava açıldığının kontrolü)
>> Eksikliklier (varsa 30 gün içinde tamamlanmalıdır. Aksi takdirde dava reddedilir)
* İvedi yargılama usulündeki davalar ve **Merkezi ve ortak sınavlara** ilişkin uyuşmazlıklarda dilekçelerin incelemesi 7 gün içinde yapılmalıdır.
* Dilekçe ve ekleri davalıya tebliğ edilir.
* İdarenin savunma cevabı davacıya tebliğ edilir.
* Davacının, savunmaya karşı ikinci dilekçe hakkı vardır.
* İkinci dilekçeye karşı davalının ikinci savunma cevabı karşı tarafa tebliğ edilir.
* Buna karşılık davacının cevaplaması gereken husus varsa, hakimin takdiriyle 3. dilekçe verir.
* Tüm cevaplar ve savunmalar için süre 30 gün 'dür. Hakkı sebep varsa mahkeme kararıyla en fazla 30 gün daha uzatılabilir.
* İvedi yargılama usulüne tabi uyuşmazlıklarda savunma süresi 15 gün'dür. En fazla 15 gün daha uzatılabilir.
* **Merkezi ve ortak sınavlara** ilişkin uyuşmazlıklarda savunma süresi 3 gün'dür. En fazla 3 gün daha uzatılabilir.

Dosyanın İncelenmesi
* Dosyaların incelenmesi: Mahkeme re'sen araştırma yetkisine sahiptir.
* Esas olarak yazılı yargılama usulü geçerli olmakla birlikte, Kanun duruşma yapılmasına da imkân tanımıştır.
* Danıştay ile idare ve vergi mahkemelerinde açılan iptal ve yirmibeşbin lirayı aşan tam yargı davalarında, taraflardan birinin isteği üzerine duruşma yapılır.

Duruşmada tutanak tutulmaz.
* Danıştay dava duruşmalarında savcı bulunması şarttır. Taraflar dinlendikten sonra savcı yazılı düşüncesini sunar.
* Duruşmadan sonra 15 gün içerisinde karar verilir.
* Davacının ölümü halinde, dosya işlemden kaldırılır. 4 ay içinde yenileme dilekçesi verilmezse, yürütmenin durdurulması hükümsüz kalır.
* Adrese tebliğat yapılamazsa, dosya işlemden kaldırılır ve yürütmenin durdurulması hükümsüz kalır. Bir yıl içinde adres bildirilmezse dava açılmamış sayılır.

Davanın Sonuçlandırılması
* Dosyalar, tekemmülünden (dilekçelerin verilmesi ve bilgilerin toplanmasından) itibaren en geç 6 ay içinde sonuçlandırılarak karara bağlanır.
* İvedi yargılama usulünde bu süre bir ay'dır.
* **Merkezi ve ortak sınavlara** ilişkin davalarda bu süre on beş gün'dür.

Açıklama:
İdari Yargılama Usulü Kanunu, idari yargı mercilerinin verdikleri kararların yeterince açık olmaması ya da kararda birbiriyle çelişen kısımlar varsa, bu kararın açıklanmasını ayrı mahkemeden isteme

Yanlışlıkların Düzeltilmesi:
İki tarafın adı ve soyadı ile sıfatı ve iddiaları sonucuna ilişkin yanlışlıklar ile hüküm fıkrasındaki hesap yanlışlıklarının düzeltilmesinin istenmesi

Kanun Yolu:
Bir davada mahkemenin verdiği kararın haksız, hukuka aykırı olduğunu düşünen tarafa, kararın bir üst derece mahkemesinde incelenmesi imkânını veren hukuki yol

Kanun Yararına Temyiz: (İYUK Md 51)
İdare ve vergi mahkemeleri ile BİM'in kesin olarak verdiği kararlar ile istinaf veya temyiz incelemesinden geçmeden kesinleşmiş bulunan kararlardan niteliği bakımından yürütülürkeki hukuka aykırı bir sonucu ifade edenler, ilgili bakanlıkların göstereceği lüzum üzerine veya kendiliğinden Başsavcı tarafından kanun yararına temyiz olunabilir. Bozma kararı verilirse, daha önce kesinleşmiş olan merci kararının hukuki sonuçlarını kaldırmaz.

Yargılamanın Yenilenmesi:
Yargının hatalı karar verdiği bazı hallerde kesinleşmiş mahkeme kararlarına karşı, yargılamanın yeniden yapılması

KARARLARA KARŞI BAŞVURU SÜRECİ

* Mahkeme yanlışlıkları düzeltilmesine karar verirse, düzeltme mahkeme kararının (ilamın) altına yazılır.

İŞ TİNAF KANUN YOLU (İYUK Md 45)
* Adli yargıda istinaf 2004'te, idari yargıda 2016'da gelmiştir.
* İdare ve vergi mahkemelerinin kararlarına karşı BİM'e 30 gün içerisinde başvurulması gerekir.
* Şu durumlarda istinaf yolu kapalıdır:
> Konusu beş bin Türk lirasını geçmeyen:
** vergi davaları
** tam yargı davaları
** idari işlemlere karşı açılan iptal davaları
hakkında idare ve vergi mahkemelerince verilen kararlar
* Şu durumlarda istinaf yolu olmayıp doğrudan temyiz kanun yoluna gidilir.
> İvedi yargılama usulüne tabi olan davalar
> **Merkezi ve ortak sınavlara** ilişkin davalar
* BİM'in temyize açık olmayan kararları kesindir. Bu karar, ilk derece mahkemesince 7 gün içinde tebliğe çıkarılır.
* İstinaf mahkeme kararının yürütülmesini durdurmaz. Ancak, bu kararların temin karşılığında yürütülmesinin durdurulmasına istinaf başvurusunu incelemeye yetkili BİM'ce karar verilebilir. (İdareden re adli yardımdan yararlanılardan temin alınmaz)
* Davanın reddine ilişkin kararlara karşı istinaf başvurusunda yürütmenin durdurulması kesin karan verilebilir.

TEMYİZ KANUN YOLU (İYUK Md 46-50)
* Danıştay ve BİM nihai kararları, başka kanunlarda aksine hüküm bulunsa dahi Danıştayda, kararın tebliğinden itibaren otuz gün içinde temyiz edilebilir.
* İvedi yargılama usulüne tabi davalarda verilen kararlara karşı onbeş gün **merkezi ve ortak sınavlara ilişkin davalarda** verilen kararlara karşı ise beş gün içinde temyiz başvurusunda bulunulabilir.
* Temyiz dilekçesinde eksiklik olduğu takdirde, eksiklikler onbeş gün içinde tamamlanır. Aksi halde temyiz isteminde bulunulmamış kabul edilir.
* Başvurulan harç ve giderler ödenmemişse 7 gün içerisinde tamamlanmalıdır. Aksi halde başvurudan vazgeçilmiş sayılır.
* Temyizin kanuni süre geçtikten sonra yapılması halinde temyiz isteminin reddine karar verilir. Bu karara karşı yedi gün içinde temyiz yoluna başvurulabilir.
* Temyiz dilekçeleri, karan veren BİM veya Danıştay'ca karşı tarafa tebliğ edilir.
* İvedi yargılama usulüne tabi davalarda ve **merkezi ve ortak sınavlara ilişkin davalarda** dilekçeler 3 gün içinde incelenir ve tebliğe çıkarılır
* Karşı taraf 30 gün içinde cevap dilekçesi verebilir. Bu süre **merkezi ve ortak sınavlara ilişkin davalarda** 5 gün'dür.
* Dosya, ilgili Danıştay dairesine veya kurula gönderilir.
* Danıştay:
> Kararın gerekçesini düzelterek onaylayabilir.
> Karadaki maddi hataları düzelterek onaylayabilir.
> Usul hükümlerinde hata ve eksiklik varsa ya da hukuka aykırılık varsa temyize konu karan bozar.
* Danıştay karan, dosyasıyla beraber karan veren merciye gönderilir.
* Karar 7 gün içinde taraflara tebliğ edilir.
* BİM Danıştay'ın bozma kararına karşılık ısrar ederek tekrar temyize gönderirse karar Kurul'da incelenerek kesin karara bağlanır.
* İvedi yargılama usulüne tabi davalarla **merkezi ve ortak sınava ilişkin davalarda** verilen kararlara, Danıştay, esas hakkında karar verir veya karan bozarak geri gönderir.
* İvedi yargılama usulüne tabi uyuşmazlıklarda temyiz isteminin en geç iki ay; **merkezi ve ortak sınavlara** ilişkin uyuşmazlıklarda temyiz isteminin en geç on beş gün içinde karara bağlanması gerekmektedir.
* İvedi yargılama usulüne tabi uyuşmazlıklarda Karar en geç bir ay **merkezi ve ortak sınavlara** ilişkin uyuşmazlıklarda 7 gün içinde tebliğe çıkarılır.

YARGILAMANIN YENİLENMESİ (İYUK Md 53)
* Kanunda sayılan durumlar için 10 yıl, AİHM kararına karşı 1 yıl, diğer hallerde 60 gün'dür.

BİM'in TEMYİZ EDİLEBİLEN KARARLARI (İYUK Md 46)

1) Düzenleyici işlemlere karşı açılan iptal davaları
2) Konusu yüz bin Türk lirasını aşan vergi davaları, tam yargı davaları ve idari işlemler hakkında açılan davalar.
3) Belli bir meslekten, kamu görevinden veya öğrencilik statüsünden çıkarılma sonucunu doğuran işlemlere karşı açılan iptal davaları.
4) Belli bir ticari faaliyetin icrasını süresiz veya otuz gün yahut daha uzun süreyle engelleyen işlemlere karşı açılan iptal davaları.
5) Müşterek kararnameyle yapılan atama, nakleri atama ve görevden alma işlemleri ile daire başkanı ve daha üst düzey kamu görevlilerinin atama, nakleri atama ve görevden alma işlemleri hakkında açılan iptal davaları.
6) Imar planları, parselasyon işlemlerinden kaynaklanan davalar.
7) Tabiat Varlıklarını Koruma Merkez Komisyonu ve Kültür Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulunca ilirazz üzerine verilen kararlar ile 18/11/1983 tarihli ve 2960 sayılı Boğaziçi Kanununun uygulanmasından doğan davalar.
8) Maden, taşocakları, orman, jeotermal kaynaklar ve doğal mineralli sular ile ilgili mevzuatın uygulanmasına ilişkin işlemlere karşı açılan davalar.
9) Ülke çapında uygulanan öğrenim ya da bir meslek veya sanatın icrası veyahut kamu hizmetine giriş amacıyla yapılan sınavlar hakkında açılan davalar.
10) Liman, kruvazyer limanı, yat limanı, marina, iskele, rıhtım, akaryakıt ve sıvılaştırılmış petrol gazı boru hattı gibi kıyı tesislerine işletme izni verilmesine ilişkin mevzuatın uygulanmasından doğan davalar.
11) 8/6/1994 tarihli ve 3996 sayılı Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yaptırılması Hakkında Kanunun uygulanmasından ve 16/7/1997 tarihli ve 4283 sayılı Yap-İşlet Modeli ile Elektrik Enerjisi Üretim Tesislerinin Kurulması ve İşletilmesi ile Enerji Satışının Düzenlenmesi Hakkında Kanunun uygulanmasından doğan davalar.
12) 6/6/1985 tarihli ve 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanununun uygulanmasından doğan davalar.
13) 3/7/2005 tarihli ve 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanununun uygulanmasından doğan davalar.
14) Düzenleyici ve denetleyici kurullar tarafından görevli oldukları piyasa veya sektörle ilgili olarak alınan kararlara karşı açılan davalar.

KARARIN UYGULANMASI

* İdare, esasa ilişkin kararları, yürütmenin durdurulması ve belli miktar para ödemelerine dair hükümlere ilişkin 30 gün içinde işlem tesis etmeye veya eylemde bulunmaya mecburdur.
* Aksi durumda, idare aleyhine Danıştay ve ilgili idari mahkemede maddi ve manevi tazminat davası açılabilir.
* Bu duruma karşı tazminat davası ancak ilgili idare aleyhine açılabilir.
* Tam yargı davası neticesinde ödenecek tutarın, icra İflas kanunu hükümlerine göre alınması uygulamada mümkün değil çünkü Bu Kanun'un İflas kuralları, Devlete ve kamu tüzel kişilerine uygulanamamaktadır.

İPTAL KARARLARININ UYGULANMASI
* Düzenleyici işlemlerin yargı kararıyla iptali durumunda, uygulama işlemlerinin de geçmişe yönelik olarak geri alınması, kazanılmış hakların ihlali anlamına gelebilir.

YARGILAMANIN YENİLENMESİNİ GEREKTİREN HALLER (İYUK Md 53-1)

1) Zorlayıcı sebepler dolayısıyla veya lehine karar verilen tarafın eyleminden doğan bir sebeple elde edilemeyen bir belgenin kararın verilmesinden sonra ele geçirilmiş olması,
2) Karara esas olarak alınan belgenin, sahtelliğine hükmedilmiş veya sahte olduğu mahkeme veya resmi bir makam huzurunda ikrar olunmuş veya sahtelik hakkındaki hüküm karardan evvel verilmiş olup da, yargılamanın yenilenmesini isteyen kimsenin karar zamanında bundan haberi bulunmamış olması,
3) Karara esas olarak alınan bir ilam hükmünün, kesinleşen bir mahkeme kararıyla bozularak ortadan kalkması,
4) Bilirkişinin kasıtla gerçeğe aykırı beyanda bulunduğunun mahkeme kararıyla belirlenmesi,
5) Lehine karar verilen tarafın, karara etkisi olan bir hile kullanmış olması,
6) Vekil veya kanuni temsilci olmayan kimseler ile davanın görülüp karara bağlanmış bulunması,
7) Çekinmeye mecbur olan başkan, üye veya hakimin kalıtmasıyla karar verilmiş olması,
8) Tarafları konusu ve sebebi aynı olan bir dava hakkında verilen karara aykırı yeni bir kararın verilmesine neden olabilecek kanuni bir dayanak
yokken, aynı mahkeme yahut başka bir mahkeme tarafından önceki ilamın hükmüne aykırı bir karar verilmiş bulunması.
9) Hükmün, İnsan Hakların ve Ana Hürriyetleri Korumaya Dair Sözleşmenin veya ek protokollerin ihlâli suretiyle verildiğinin, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kesinleşmiş kararıyla tespit edilmiş olması veya hükûm aleyhine Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine yapılan başvuru hakkında dostane çözüm ya da tek taraflı deklarasyon sonucunda düşme kararı verilmesi.

	İptal / Tam Yargı	İvedi Yargılama Usulü *1	Merkezi ve Ortak Sınavlara İlişkin Davalar*2
İdari Başvuru	Tam Yargı-İdari Eylem: Öğrenme: 1 Yıl Eylem:5 Yıl	Yapılamaz*11	Yapılamaz*12
İdari Başvuru Cevap Bekleme	60		
Dava Açma Süresi	Danıştay/İdare:60 Vergi/Kamulaştırma: 30	30	10
Dilekçe Harç/Posta Ücreti Yatırma*5 – Eksiği Tamamlama*6	30	30	30
Dava Dilekçesi İlk İnceleme	15	7	7
Dilekçe Eksiği Tamamlama*7	30		
Savunma Süresi*8	30 (+ 30)	15 (+15)	3 (+3)
Duruşma Halinde Karar Süresi*9	15		
Davanın Sonuçlanması*10	6 Ay	1 Ay	15
BİM İstinaf*3 Başvurusu	30	Sadece Temyiz	Sadece Temyiz
Temyiz*4 Yoluna Başvurma	30	15	5
Temyiz Dilekçesinin İncelenmesi		3	3
Temyiz Dilekçe Eksiklik Tamamlanması	15		
Temyiz Başvuru Harç Ödeme	7		
Temyiz Dilekçesine Cevap	30	15	5
Temyiz İstemi Kararı		2 Ay	15
Temyiz Kararının Tebliği	7	1 Ay	7
YD Kararı Yazılması*13	15		
YD Kararına İtiraz*13	7	Yapılamaz*11	Yapılamaz*12
YD İtirazına Karşılık Karar*13	7		

Belirtilmeyen süreler için zaman birimi "GÜN"dür. Tatil günleri sürelere dahildir. (İYUK Md 8/2)
YD: Yürütmeyi Durdurma
İYUK: İdari Yargılama Usul Kanunu
*1: İYUK Madde 20/A
*2: İYUK Madde 20/B
*3: İYUK Madde 45
*4: İYUK Madde 46-50
*5: İYUK Madde 6/4
*6: İYUK Madde 6/5
*7: İYUK Madde 15/1-d
*8: İYUK Madde 16/3
*9: İYUK Madde 19
*10: İYUK Madde 20/5
*11: İYUK Madde 20/A/2-b & e
*12: İYUK Madde 20/B/1
*13: İYUK Madde 27/7 ve 9

(c) 2019 http://afyonluoglu.org
Hazırlayan: Mustafa AFYONLUOGLU
(Son Güncelleme: 24.05.2019)

Bu dokümana "http://afyonluoglu.org/aof-adalet-ders-notlari/" adresinden erişilebilir.

Kaynak: Anadolu Üniversitesi AÖF Adalet Programı - İdari Yargı Ders Kitabı ve İdari Yargı Usul Kanunu (İYUK)
İYUK: http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.2577.pdf